

Skovmærke

Galium odoratum

Skovmærke, der også kaldes 'bukkar' vokser i skove og under buske og blomstrer så tidligt, at de undgår at blive overvokset af anemonerne. Bladene sidder i kranse op ad den spinkle stængel, hvor en lille hvid blomst springer ud, når planten er på sit højeste. Fra gammel tid er planten blevet brugt til at binde kranse til hjemmet, for på den måde at fordrive vinterens ubehagelige dunste. Lugten fra skovmærke kendes af ethvert barn, der er lidt fortrolig med andet end institutionslivet. Lugten stammer fra stoffet 'kumarin', der også findes i visse typer græs og ofte forbindes med lugten af hø. Kranse af skovmærke blev lagt under fødderne på fødende kvinder for at sikre en heldig forløsning. Fodbad med skovmærke sagdes at lindre trætte fødder.

Til snaps plukkes planten umiddelbart før den når sin fulde blomstring, overhældes med alkohol, og trækker i et døgn. Når den har trukket, sier man væsken, der nu er blevet grøn. Dette fortyndes (destilleret vand el. smagsfri snaps) efter behag. Hvorefter man har en snaps, der året igennem vil bringe mindet om forårets første skovtur tilbage med sin duft. Yndere af den polske bisonvodka vil kende duften af skovmærke fra 'den med strået'.

Henrik Smid – en af de lærde – skrev i 1557, at Mysike lagt i vin i maj måned, ville vederkvæge hjertet når den drikkes.

Ved tørring forstærkes lugten af 'kumarin', hvorfor den blev anbragt i kister og tøjgemmer, for at undgå at sommertøjet fik en jordslået lugt i løbet af vinteren.

Middelalderhaven fakta:

Skovmærke findes i de fleste bøgeskove i Østdanmark, og desuden i andre løvskove. Den er almindelig i Klinteskoven og Ulvs-hale

Tema 11: Snapseurter